

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3456

av **Said Abdu m.fl. (L)**

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Utgiftsområde 24 omfattar näringspolitik samt utrikeshandel och handels- och investeringsfrämjande åtgärder.

Liberalerna vill att det ska löna sig att driva företag och ta risker. Växande företag betyder fler jobb, högre tillväxt och ökade skatteintäkter, vilket finansierar vår gemensamma välfärd. Sverige ska uppmuntra entreprenörer och företagare genom ett bra företagsklimat, konkurrenskraftiga skatteregler och fungerande finansiella marknader.

Vi vill prioritera extra resurser till ökat företagande. Almi har framgångsrikt arbetat med insatser för företag i tidiga utvecklingsskeden, och verksamt.se erbjuder en samlad service för att företag på en och samma plats ska kunna nå information från flera myndigheter. Företagare kan också på verksamt.se enkelt lämna in uppgifter till flera myndigheter samtidigt.

Dessa insatser vill Liberalerna utveckla ytterligare genom ökade anslag. Vi måste få fler små företag att växa, utvecklas och anställa fler och därför behöver dessa insatser växlas upp ytterligare. Liberalerna vill öka resurserna till Almi för att förstärka innovations- och tillväxtfinansieringen. *Liberalerna ökar därför anslag 1:20 med 20 miljoner kronor år 2017.*

Regeringen föreslår att anslaget till Vinnova ökar med sammanlagt 265 miljoner kronor år 2017 för en utökad satsning på strategiska innovationsområden. I den forskningspolitiska proposition som regeringen avser att presentera hösten 2016 kommer ovanstående satsningar att preciseras närmare. Precis som regeringen hänvisar vi till vårt kommande ställningstagande med anledning av den forskningspolitiska propositionen när det gäller redovisningen av vår politik inom forskningsområdet.

I regeringsställning drev Liberalerna på för att förbättra företagsklimatet. Sänkt bolagsskatt och införandet av RUT- och ROT-avdragen gjorde svarta jobb vita och skapade utrymme för fler företag. Regeringens politik har dessvärre stoppat denna positiva utveckling. Det syns redan när det gäller RUT-branschen, där tillväxten helt stannat av på grund av försämringar avseende RUT-avdraget. Det har särskilt drabbat kvinnor eftersom de i större utsträckning än män driver och verkar inom företag i RUT-branschen. Viktigt är också att påpeka att RUT-företagen har visat sig vara värdefull för integrationen och en väg in på arbetsmarknaden för utrikes födda.

Globaliseringen främjar tillväxt och öppenhet och handel med vår omvärld är grunden för en välmående ekonomi. Svensk export motsvarar nästan hälften av Sveriges BNP. Därför ska vi fortsätta riva handelshinder samtidigt som vi värnar konsumentskydd och miljö. Sverige ska vara pådrivande för ett ambitiöst transatlantiskt handels- och investeringsavtal (TTIP) mellan EU och USA.

Nyligen överlämnade EU-kommissionen det färdiga handelsavtalet med Kanada till EU:s medlemsländer för underskrift och ratificering. Ett snabbt godkännande av frihandelsavtalet med Kanada kan förhoppningsvis påskynda förhandlingarna mellan USA och EU. Varje frihandelsavtal som sluts gynnar de svenska företagen och är viktigt för svenska handelsförbindelser.

Globaliseringen och digitaliseringen påverkar oss alla. I synnerhet landets företag. Utvecklingen utgör en utmaning, men samtidigt en potential att stärka tjänstesektorns och industrins långsiktiga konkurrenskraft på en global marknad. Sverige är ett litet exportberoende land med en tradition av att knyta kontakter med företag och konsumenter i andra länder. Det är en god grund att stå på när en ny näringslivspolitik ska tas fram för att möta globaliseringens och digitaliseringens utmaningar.

Digitaliseringen har medfört att affärer och avtal kan ingås med blixtns hastighet med hela den fria världen som marknad. Betydelsen av företagets fysiska placering minskar, så länge internetnärvaron kan garanteras. Med en it-strategi som inkluderar hela landet gynnas entreprenörskap i hela landet. På arbetsmarknaden kommer en fortsatt digitalisering leda till stora strukturomvandlingar. Jobb inom industrin och tjänstesektorn kommer att försvinna och nya kommer att tillkomma. Denna utveckling är inte unik för vår tid och har sin motsvarighet i tidigare industriella effektiviserings skeenden. Så har det länge varit på vår arbetsmarknad, där vi premierar en hög ambitionsnivå i kunskapsinnehållet i svenska produkter och tjänster.

Företag ska drivas av entreprenörer, inte av offentliga aktörer som skapar osund konkurrens. I grunden är det fel att det offentliga driver företag. För undantag från denna huvudprincip krävs att företaget svarar för ett uppenbart samhällsintresse, som exempelvis Systembolaget.

För att företag ska kunna starta och växa finns behov av riskkapital. Företags finansiering ska ske med privat kapital men statligt riskkapital kan behövas för att komplettera det privata kapitalet.

Liberalerna ifrågasätter dock dagens system med statligt riskkapital då det alltför ofta tränger undan det privata riskkapitalet i stället för att vara marknadskompletterande. Det statliga riskkapitalet behöver reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Vi stöder den så kallade fond-i-fond-lösningen, där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. Särskilt viktigt är att stötta företag med stor tillväxtpotential i ett tidigt skede.

Ett nystartat företag har sällan möjlighet att erbjuda marknadsmässiga löner till nyckelpersoner men har behov av att kunna attrahera kvalificerad personal på annat sätt. Därför vill vi fortsatt göra det enklare och billigare att erbjuda anställda delägarskap och incitamentsprogram i form av exempelvis personaloptioner. Det är viktigt att regeringen skyndsamt återkommer med ett förslag om hur beskattningen av dessa ska utformas. Det handlar såväl om företagets kostnader som skattevillkoren för enskilda personer.

Drömmen om att förverkliga sig själv och skapa mervärde i ett yrke eller företag delas av människor över hela världen. Människor som kommer till Sverige gör det med en önskan om att skapa ett bättre liv. Av dessa är många blivande, eller vana, entreprenörer. Från samhällets sida har vi en skyldighet att underlätta för dessa företagsamma personer att snabbt komma i jobb eller företagande.

Under de senaste åren har många nyblivna pensionärer tagit chansen och startat företag. Genom regeringens politik har dock denna positiva utveckling vänt. Den särskilda löneskatten för äldre uppgår till 6,15 procent för personer över 65 år. Löneskatten slår inte bara mot årsrika som stannar kvar i arbetslivet som anställda, utan även mot de årsrika som står beredda att starta företag. Löneskatten slår mot jobb och tillväxt och bör avskaffas.

Det finns mycket att göra för att förbättra förutsättningarna för Sveriges företag. Åtgärder för att halvera tiden det tar att starta ett företag samt ökat fokus på åtgärder för att underlätta för små företag är prioriterade. För att underlätta för att fler ska starta företag kan det finnas skäl att sänka kravet på aktiekapital, men lika viktigt är att hitta nya bolagsformer. I Sverige finns möjligheten att starta och driva ett antal bolagsformer som saknar aktiebolagets kapitalkrav, bland annat enskild firma och handelsbolag. Dessa bolagsformer är dock dåligt anpassade för dagens snabbväxande företagskonstellationer, där företagsoptioner fungerar som det främsta incitamentet för att locka investerare och anställda. Vi skulle därför vilja se en ny enklare bolagsform för mindre småföretag, vilket bland annat finns i Tyskland.

Liberalerna har i rapporten Rättvriden konkurrens granskat den osunda konkurrens från offentliga aktörer som enskilda näringsidkare utsätts för. För att stävja den här typen av verksamhet måste kommunen bli medveten om sin näringsstörande verksamhet. Offentliga aktörer, i synnerhet kommuner, bör få i uppdrag att kartlägga sin näringsverksamhet vart tredje år, med avseende på tillämplig konkurrenslagstiftning.

I de fall då offentliga aktörer återkommande bedriver osund konkurrens gentemot privata näringsidkare bör sanktionsmöjligheter införas. Konkurrensverket bör få ett tillsynsansvar, med uppgift att påföra offentliga aktörer konkurrensböter vid osund konkurrens samt driva frågan om skadestånd för de företag som drabbas av den osunda konkurrensen. I synnerligen allvarliga fall av osund konkurrens ska Konkurrensverket kunna förbjuda en kommun att bedriva näringsverksamhet.

Genom att liberalisera en tidigare låst offentlig sektor har välfärdens anställda fått möjligheten att förverkliga nyskapande verksamhetsidéer i egna företag. I stället för att utföra verksamheten i egen regi köper kommuner och landsting i allt större utsträckning verksamhet av privata utförare. Välfärdsreformerna som har genomförts har gett många kvinnor chansen att starta och driva företag inom sektorer som vård, skola och omsorg. Nu hotas den positiva utvecklingen av näringsförbud från regeringen. Blotta hotet om en sådan lagstiftning har slagit hårt mot nyföretagande inom välfärdsföretagandet.

Samtidigt är det djupt oroande att regeringen också fortsätter med stora skattehöjningar på jobb och företagande, vilket hindrar främst småföretag att växa. Man

verkar tro att företagande i första hand blomstrar genom politiskt tillsatta innovationsråd och nyindustrialiseringsstrategier.

Vad svenska företag behöver är mindre, inte mer, inblandning av politiken och det offentliga. De behöver långsiktiga förutsättningar för ett mer innovativt och kreativt näringsliv. Det handlar om villkoren för entreprenörskap, företagande samt forskning och utveckling. Det handlar om nivåer på skatter, men också förutsättningarna för en stabil och konkurrenskraftig energiförsörjning som dessvärre hotas av en otillräcklig energiöverenskommelse. Även viktig infrastruktur såsom Bromma flygplats, bra vägförbindelser och goda järnvägsförbindelser är avgörande för svenskt företagande.

Liberalerna avvisar regeringens ökning 2017 av anslag 1:2. Därutöver anser Liberalerna att det behövs en återgång till tidigare anslagsnivåer när det gäller anslag 1:2, 1:5, 1:7 och 2:3.

Liberalerna föreslår att pris- och löneomräkningen för åren 2017–2019 justeras ned med 20 procent årligen. *På detta utgiftsområde påverkas anslag 1:1, 1:2, 1:3, 1:4, 1:8 och 1:13.*

Tabell 1 Anslagsförslag 2017 för utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)
1:1 Verket för innovationssystem	221 746	-613
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 893 335	-461 314
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	629 962	-1 654
1:4 Tillväxtverket	272 898	-966
1:5 Näringslivsutveckling	460 022	-342 000
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	57 951	
1:7 Turistfrämjande	119 606	-30 000
1:8 Sveriges geologiska undersökning	197 864	-532
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 807	
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000	
1:11 Bolagsverket	22 842	
1:12 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	
1:13 Konkurrensverket	143 322	-397
1:14 Konkurrensforskning	13 661	
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	123 210	
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	23 200	
1:17 Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000	
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	17 780	
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000	
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	309 461	+20 000
1:21 Patent- och registreringsverket	315 588	
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	24 612	
2:2 Kommerskollegium	86 091	
2:3 Exportfrämjande verksamhet	361 889	-125 000
2:4 Investeringsfrämjande	62 266	
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517	
2:6 Bidrag till standardiseringen	31 063	
Summa	6 456 020	-942 476
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>		
1:1 Verket för innovationssystem		-613

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-45 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-150 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-155 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-5 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-15 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-90 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-1 314
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	-1 654
1:4	Tillväxtverket	-966
1:5	Näringslivsutveckling	-150 000
1:5	Näringslivsutveckling	-25 000
1:5	Näringslivsutveckling	-17 000
1:5	Näringslivsutveckling	-90 000
1:5	Näringslivsutveckling	-10 000
1:5	Näringslivsutveckling	-50 000
1:7	Turistfrämjande	-20 000
1:7	Turistfrämjande	-10 000
1:8	Sveriges geologiska undersökning	-532
1:13	Konkurrensverket	-397
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	+20 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	-125 000

Said Abdu (L)

Christer Nylander (L)

Tina Acketoft (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Mats Persson (L)

Maria Weimer (L)